

Sejm przyjął nowelizację ustawy o KRS

14 kwietnia 2024

Sejm przyjął w piątek (12 kwietnia br.) nowelizację ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa (KRS). Nowe przepisy przywracają sposób wyboru członków-sędziów KRS w zgodzie z Konstytucją RP. Usuwają też negatywne konsekwencje wadliwego rozwiązania, obowiązującego od 2018 r.

Nowelizacja ma również dostosować obowiązujące przepisy do orzeczeń Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, Europejskiego Trybunału Praw Człowieka oraz Sądu Najwyższego i Naczelnego Sądu Administracyjnego. Chodzi o gwarancję odrębności i niezależności władzy sądowniczej od innych władz państwowych. Dotyczy to również gwarancji niezależności KRS od organów władzy ustawodawczej oraz władzy wykonawczej w procedurze powoływania sędziów.

Zgodnie z zawartymi w ustawie przepisami, 15 sędziów, członków Krajowej Rady Sądownictwa, będzie wybieranych w tajnych i bezpośrednich wyborach przez wszystkich sędziów w Polsce. Dzięki takiemu rozwiązaniu, KRS stanie się instytucją niezależną od władzy ustawodawczej. Od początku 2018 r., na podstawie nowelizacji ustawy o KRS z grudnia 2017 r., członków Rady wybierał Sejm.

Jak wynika z dziś przyjętej przez Sejm nowelizacji, do KRS nie mogą kandydować sędziowie powołani na podstawie przepisów o Radzie, zmienionych w grudniu 2017 r. Mogą natomiast głosować i podpisywać listy poparcia kandydatom do Rady. Listy poparcia dla sędziów z Sądu Najwyższego i Naczelnego Sadu Administracyjnego muszą być podpisane przez 10 sędziów. Natomiast sędzia-kandydat do Rady z Sądu Okręgowego musi uzyskać 25 podpisów, a kandydat z Sądu Rejonowego – 40.

W KRS będą reprezentowani wszyscy sędziowie: z Sądu

Najwyższego, z Sądów Apelacyjnych, z Sądów Okręgowych, z Sądów Rejonowych, z Sądu Wojskowego oraz z Naczelnego Sądu Administracyjnego i Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego.

Zgłoszenia kandydatów do KRS będą weryfikowane przez Państwową Komisję Wyborczą, która przeprowadzi wybory. Kandydat na członka Rady będzie musiał przejść przez procedurę wysłuchania publicznego, z możliwością zadawania mu pytań.

Z dniem ogłoszenia wyników wyborów przeprowadzonych w nowym trybie, ustanie działalność w KRS sędziów, którzy zostali wybrani do Rady w niekonstytucyjnym trybie przez Sejm, na podstawie przepisów uchwalonych w grudniu 2017 r.

Przy KRS powstanie Rada Społeczna, która będzie doradzała w sprawach dotyczących rozpatrywania i oceny kandydatów do pełnienia urzędu na stanowiskach sędziowskich i asesorskich.

Celem Rady będzie zapewnienie otwartego udziału organizacji obywatelskich i zawodowych w tworzeniu strategii reform w sądownictwie. Chodzi także o zagwarantowanie obiektywizmu w ich monitorowaniu.

Rozwiązanie pozwoli również na pełną kontrolę procesu nominacji sędziów i będzie skuteczniej chronić sądy przed ewentualnymi naciskami politycznymi.

W skład Rady wejdą osoby wskazane przez Naczelną Radę Adwokacką, Krajową Radę Radców Prawnych, Krajową Radę Notarialną, Radę Główną Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Rzecznika Praw Obywatelskich oraz Krajową Radę Prokuratorów przy Prokuratorze Generalnym. 1/3 członków Rady jest wyznaczana przez Prezydenta, który do skutecznego wykonania swojego uprawnienia wymaga podpisu Premiera. Podpis będzie jedynie wymogiem proceduralnym, a nie bezpośrednim wpływem na wybór członków. Członkami Rady będą także przedstawiciele organizacji pozarządowych wskazywani przez Radę Działalności Pożytku Publicznego. Kadencja Rady Społecznej będzie trwała 4 lata.

Teraz nowelizacja trafi do Senatu.

Autorstwo: Biuro Komunikacji i Promocji Ministerstwa
Sprawiedliwości

Źródło: Gov.pl